

Dalyko sando (modulio) aprašas

Dalyko sando (modulio) pavadinimas

XIX a. EUROPOS IR LIETUVOS DAILĖ IR ARCHITEKTŪRA

*Parašomas tikslus modulio pavadinimas be trumpinių ir mažosiomis raidėmis (pirmoji sakinio raidė – didžioji).
Modulių pavadinimai lietuvių kalba turi būti parenkami itin atidžiai*

Reikalavimai

Visuotinės XVIII a. pabaigos – XIX a. istorijos, XVIII a. Europos dailės ir architektūros istorijos žinios

Pageidaujamos XIX a. Lietuvos dailės istoriografijos žinios

nurodoma, kokius dalykus reikia (pageidautina) žinoti ar studijų modulius išklausti prieš šio modulio studijas.

Dalyko sando tikslai ir numatomi gebėjimai

Pagrindinis tikslas – pagilinti XIX a. dailės ir architektūros istorijos žinias, suformuoti kontekstą šio laikotarpio Lietuvos ir Europos dailės reiškinių lyginamiesiems tyrimams

Vertinti XIX a. Europos dailės ir architektūros paveldą, Lietuvos dailės istoriografiją, skatinti naują faktų paiešką ir reiškinų interpretaciją

Supažindinti studentus su.....,skatinti....., išmokyti.....,pateikti lyginamąją analizę.

*Nurodoma, kokių žinių modulis suteikia studentui arba kokias išplečia, kokių žinių, mokėjimų ir praktinių įgūdžių įgyjama, kokios studijų ar mokslo sritys jomis remsis, kur galima įgytas žinias pritaikyti praktinėje veikloje.
Ne daugiau kaip 700 spaudos ženklų skaičiuojant su tarpais.*

Temos

Eil.Nr.	Pavadinimas
1.	Bendroji neoklasicizmo kultūros charakteristika, klasicizmo ir neoklasicizmo terminų bendrybės ir skirtumai.
2.	Prancūzijos neoklasicizmo ypatybės, įvertinama neoklasicizmo architektūra Prancūzijoje: vizionieriškoji kryptis (Étienne-Louis Boullée, 1728–1799; Claude-Nicolas Ledoux, 1736–1806) ir ampyras (Jean-François-Thérèse Chalgrin, 1739–1811; Charles Percier, 1764–1838; Pierre-Alexandre Vignon, 1763–1828).
3.	XVIII–XIX a. sandūros Lietuvos kultūros ypatybės bei neoklasicizmas Lietuvos architektūroje. Aptariama Martyno Knakfuso (1740–1821), Lauryno Gucevičiaus (1753–1798), Karolio Podčašinskio (1790–1860) kūryba, sakralinė ir pasaulietinė neoklasicizmo architektūra Lietuvoje.
4.	Neoklasicizmo skulptūros bruožai, nagrinėjama Antonio Canovos (1757–1822) ir Berthelio Thorvaldseno (1770–1844) kūryba.
5.	Jacques-Louis Davido (1748–1852) ir jo mokinių kūryba.
6.	Vilniaus universiteto dailės katedrų veikla: architektūros, tapybos, raizybos ir skulptūros katedrų veikla, pirmosios dailės parodos, su dailės istorija susijusios publikacijos.
7.	Pranciškaus Smuglevičiaus (1745–1807) ir jo mokinių (Juozapo Oleškevičiaus, 1777–1830 ir Jono Damelio (1780–1840) kūryba.
8.	Romantizmo problema, įvairių XVIII a. pabaigos ir XIX a. pradžios stilistinių tendencijų atspindžiai Francisco de Goya y Lucientes (1746–1828) kūryboje.
9.	Anglų romantizmas (William Blake, 1757–1827, Henry Fuseli, 1741–1825, William Turner, 1775–1851), preraphaelitų brolijos estetinės nuostatos.

Eil.Nr.	Pavadinimas
10.	Vokiečių romantizmas: Nazariečiai, Philippo Otto Runges (1777–1810), Casparo Davido Friedricho (1774–1840), Carlo Friedricho Schinkelio (1781–1841) kūryba, bydermejerio Vokietijoje ir Skandinavijoje raida.
11.	Prancūzų romantizmas: Théodore Géricault (1791–1824), Eugène Delacroix (1798–1863) kūryba.
12.	Akademizmo ir romantizmo sąsajos XIX a. Rusijos dailėje. Nagrinėjama romantizmo problema XIX a. I pusės Lietuvos dailėje.
13.	Jono Rustemo (1762–1835) kūryba: portretai, gyvieji paveiksai, Vilniaus meno mokyklos mokinių veikla. Aptariama Vincento Smakausko (1797–1876) grafika ir tapyba.
14.	Lietuvos peizažinė tapyba: Kanuto Rusecko (1800–1860), Vincento Dmachauskio (1807–1862) kūryba.
15.	XIX a. pradžios ir vidurio Prancūzijos skulptūros bruožai: François Rude (1784–1855), Antoine-Louis Barye (1796–1875), Jean Baptiste Carpeaux (1827–1875). Kazimiero Jelskio (1782–1867) kūryba.
16.	Realizmo susiformavimo aplinkybės Europoje. Analizuojama Honoré Daumier (1808–1879) grafika ir tapyba, Barbizono mokyklos tapyba. Jean-François Millet (1814–1875) ir Gustave'o Courbet (1818–1877) kūryba.
17.	XIX a. vidurio Europos architektūros kryptys, Josepho Paxtono (1803–1865) kūryba, Eugène Viollet-le-Duc (1814–1879) veikla, Charles Garnier (1825–1898) darbai. XIX a. vidurio Lietuvos architektūra.
18.	Lietuvos dailė tarp 1832–1863 metų sukilimų. XIX a. vidurio Lietuvos portreto ir peizažo bruožai. Su daile susijusios XIX a. viduryje veikusios institucijos. Jono Kazimiero Vilčinskio veikla, jo „Vilniaus albumo“ reikšmė.
19.	XIX a. paskutiniojo ketvirčio dailės situacija Europoje. Ivano Trutnevo (1827–1912) kūryba ir Vilniaus piešimo mokyklos veikla.

Išvardinamos visos temos, kurias įvairiomis formomis studijuoja studentai. Čia įrašomos ir tos, kurios išdėstomos per paskaitas, ir tos, kurias įsisavina tik per praktinius darbus ar kūrybines pratybas, ir tos, kurias studijuoja savarankiškai, o atsiskaito pateikdami referatą ar tik per egzaminą. Išvardinamos ir praktikos metu nagrinėjamos temos.

<i>teorijos</i>	52
<i>pratybų</i>	72
<i>savarankiško darbo</i>	142
Viso:	266

Nurodomi paskaitų (T), pratybų (P) ir savarankiško darbo (S) valandų per semestrą bei studijų modulio kreditų skaičiai. Esant svarbioms priežastims, to paties modulio skirtingų modulio vedimų formų apimtys kreditais gali būti numatytos skirtingos. Valandų skaičius, išskyrus neakivaizdinę studijų formą, turi būti kartotinis semestro savaičių skaičiui – 16.

Vertinimo būdas ir kriterijai Egzamino pažymys negali sudaryti mažiau kaip 50% galutinio balo, bet ne daugiau kaip 60%	Galutinį įvertinimą sudaro pažymys, kuris išvedamas, atsižvelgiant į pasisakymų diskusijose (25 proc.), referatų (25 proc.) ir baigiamojo egzamino (50 proc.) vertinimus
---	--

Dalyko sando anotacija

Įtvirtinamos ir praplečiamos faktografinės žinios, susijusios su dailės ir architektūros raida XIX a. Europoje bei reikšmingiausiomis jos asmenybėmis; į šią medžiagą integruojami Lietuvos meninio gyvenimo faktai – institucijų ir atskirų menininkų kūryba, stilistinės modifikacijos, ieškant stilistinių ir meninių reiškinių paralelių ir įvertinant architektūros ir dailės raidos lokalinius bruožus; studijuojama naujausia literatūra, seminarų metu ieškoma naujų probleminių aspektų, ypač susijusių su Lietuvos dailės paveldu, jo ryšiais su Europos meno raidos ypatybėmis.

Ne daugiau kaip 1500 spaudos ženklų skaičiuojant su tarpais. Trumpai apibūdinamas kurso turinys, nupasakojama kurso struktūra, išvardijami akcentai, pateikiama kita svarbi informacija apie kursą, kurso šaltinius.

Mokymo metodai

Teoriniai Derinant istorinį-chronologinį, stilių raidos ir istoriografinės analizės metodus aptariamas pasirinkto laikotarpio dailės paveldas ir jo tyrimai	Praktiniai Praktinių užsiėmimų – diskusijų, konsultacijų bei seminarų – metu gilinamos įgytos žinios Įgyti mokėjimai įtvirtinami baigiamojoje užduotyje – referato rašyme ir aptarime
---	--

Mokymo metodai gali būti teoriniai ar praktiniai, užsiėmimai gali vykti paskaitų, seminarų, diskusijų, konsultacijų ar techninių pratybų forma.

Pagrindinės literatūros sąrašas

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
1.	Lietuvos architektūros istorija / II. Nuo XVII a. pradžios iki XIX a. vidurio. Vilnius, 1994
2.	Lietuvos architektūros istorija / III. Nuo XIX a. vidurio iki 1918 m. Vilnius, 2000
3.	Vilniaus meno mokykla ir jos tradicijos. Katalogas. Vilniaus dailės akademija, Vilnius, 1996
4.	Vilniaus klasicizmas. Parodos katalogas. Lietuvos dailės muziejus, Vilnius, 2000
5.	William Vaughan. Romantizmas ir menas. Vilnius, R. Paknio 1–kla, 2000
6.	Robert Rosenblum, Horst Woldemar Janson. The Art of the XIX Century. New York, 1984
7.	Malgorzata Sztolzman. Nigdy od ciebie miasta... Olsztyn, 1987
8.	Irwin David. Neoclassicism. Phaidon, 1997
9.	Painting of the Romantic Era. Tachen, 1999

Tai šaltiniai, kuriuose pakankama apimtimi atspindėtos visos arba atskiros temos. Šie šaltiniai turi būti prieinami studentui Vilniaus bibliotekose arba pasiūlyti įsigyti VDA knygyne. Būtina nurodyti ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 10 literatūros šaltinių pagal galiojančias bibliografijos taisykles. Pvz.: Sverdiolas A. Steigtis ir sauga. Kultūros filosofijos etiudai.-Vilnius: Baltos lankos, 1996

Papildomos literatūros sąrašas

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
1.	Vladas Drėma. Pranciškus Smuglevičius. Vilnius, 1973
2.	Vladas Drėma. Kanutas Ruseckas. Vilnius, 1997
3.	Vladas Drėma. Vincentas Smakauskas. Vilnius, 2000
4.	Rūta Janonienė. Kazimieras Jelskis. Vilniaus dailės akademija, 2003
5.	Fritz Novotny. Painting and Sculpture in Europe 1780–1880. Penguin Books, 1980

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
6.	Lee Simon. David. Phaidon, 1999

Tai įvairūs kiti informacijos šaltiniai.

Koordinuojančių dėstytojų vardas, pavardė	Doc. dr. Helmutas Šabasevičius
--	--------------------------------